

Kirkollishallituksen istunto 30.3.2023

Pöytäkirja

Aika: 30.3.2023 klo 13.00 - 13.55
Paikka: Kirkollishallituksen kokoustilat, Karjalankatu 1, Kuopio
Läsnä: arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, metropoliitta **Elia**,
kirkkoherra **Marko Patronen**, nunna **Elisabet**, **Anna-Katriina Salmikangas**, **Heikki Piironen**
Esittelijät: palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö**, kirkkopalvelujen koordinaattori **Sirpa Okulov**,
lakimies **Jouni Heino**
Sihteeri: Jouni Heino
Poissa: Matti Tolvanen
piispa Sergei

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

19

Kirkkomusiikkiavustusten jakaminen

Esteellisyys:

Anna-Katriina Salmikangas ja Marko Patronen

Kirkon keskusrahaston talousarviossa vuodelle 2023 on kirkolliskokouksen päätöksellä varattu 10 000 euron määräraha kirkkomusiikin kehittämiseen. Avustusten ensisijaisia kohteita ovat kirkon piirissä toimivien kuorojen (seurakuntakuorot sekä yhdistyspohjaiset kuorot) kehittämisprojektit ja työskentelymahdollisuuksien turvaaminen. Avustukset on lähtökohtaisesti tarkoitettu vuoden 2023 aikana käynnistettävien ja toteutuvien hankkeiden tukemiseen. Myönnetyt avustukset ovat kuitenkin käytettävissä vuoden 2024 loppuun asti, jotta pitkäkestoisempien hankkeiden loppuun saattaminen turvataan myös tilanteissa, joissa toteutusaikataulu venyy vuodenvaihteen yli.

Avustukset julistettiin haettavaksi 11.1.2023. Määräaikaan (17.2.) mennessä saapui viisi hakemusta (**Liitteet 19 a-g**). Myöhässä (27.2.) saapunutta hakemusta (**Liite 19h**) ei ole huomioitu asiantuntijalausunnossa tai tässä esittelyssä.

Hakijat ja haetut avustusmäärät olivat seuraavat:

Jyväskylän ortodoksinen seurakunta	3 000 euroa
Kaakkois-Suomen ortodoksinen seurakunta	2 000 euroa
Pohjois-Suomen ortodoksinen seurakunta	ei eriteltyä summaa
Kamarikuoro Krysostomos	6 000 euroa
Naiskuoro Vocalisat	3 000 euroa
Ortodoksinen kamarikuoroyhdistys	3 000 euroa (myöhästynyt hakemus)

Hakemuksista pyydettiin ja saatiin asiantuntijalausunto kirkkomusiikin yliopistotutkija Maria Takala-Roszczenkolta ja kirkkomusiikin opettaja Petri Nykäseltä (**Liite 19i**)

Esitys:

Kirkkomusiikkiavustukset jaetaan seuraavasti:

Jyväskylän ortodoksinen seurakunta (nuorten ortodoksisen musiikkileirin toteutus vuonna 2023 ja suunnittelu ja tiedotus vuodelle 2024): 4 000 euroa (2 500 euroa vuodelle 2023 ja 1 500 euroa vuoden 2024 leirin valmisteluun)

Kaakkois-Suomen ortodoksinen seurakunta (seurakunnan kuorotyön kehittäminen ja perheille suunnattu kirkkolaulun iltakoulu): 1 500 euroa

Pohjois-Suomen ortodoksinen seurakunta (kahden kuoron perustamisvaiheen kehitystyö): 1 000 euroa

Kamarikuoro Krysostomos (konserttitoiminta ja uuden musiikin tilaaminen): 2 500 euroa

Naiskuoro Vocaliisat (ortodoksisen diskanttikuoro-ohjelmiston harjoittamiseen): 1 000 euroa

Muutettu esitys:

Esittelijä muutti esitystään siten, että myönnettäväksi esitetään enintään anottu määrä. Tämän mukaisesti kirkkomusiikkiavustukset esitetään jaettavaksi seuraavasti:

Jyväskylän ortodoksinen seurakunta (nuorten ortodoksisen musiikkileirin toteutus vuonna 2023 ja suunnittelu ja tiedotus vuodelle 2024): 3 000 euroa (2 000 euroa vuodelle 2023 ja 1 000 euroa vuoden 2024 leirin valmisteluun)

Kaakkois-Suomen ortodoksinen seurakunta (seurakunnan kuorotyön kehittäminen ja perheille suunnattu kirkkolaulun iltakoulu): 2 000 euroa

Pohjois-Suomen ortodoksinen seurakunta (kahden kuoron perustamisvaiheen kehitystyö): 1 500 euroa

Kamarikuoro Krysostomos (konserttitoiminta ja uuden musiikin tilaaminen): 2 500 euroa

Naiskuoro Vocaliisat (ortodoksisen diskanttikuoro-ohjelmiston harjoittamiseen): 1 000 euroa

Perustelut:

Kirkkomusiikin tunnetuksi tekeminen kirkkomme nuorten keskuudessa on kirkon hengellisen kasvatustyön ytimessä. Valtakunnallinen musiikkileiritoiminta tarjoaa samalla tervetulleen lisän kaikkien seurakuntien nuorisotyöhön. Anottua suurempi tuki on selkeä viesti siitä, että toimintamuodon jatkuvuus ja pitkäjänteisempi kehittäminen halutaan turvata.

Kaakkois-Suomen ortodoksisen seurakunnan hankkeet liittyvät seurakunnallisen kirkkolaulutoiminnan kehittämiseen. Osa avustushakemukseen kirjatusta kuluista on kuitenkin luonteeltaan sellaisia, jotka kuuluvat ensisijaisesti seurakunnan itsensä kustannettaviksi, joten avustusta ei myönnetä täysimääräisenä.

Pohjois-Suomen ortodoksinen seurakunta pyrkii monipuolistamaan seurakunnan kuoroelämää ja vakiinnuttamaan tavoitteellista kuorotoimintaa myös Meri-Lapin alueella. Toiminta on vasta käynnistysvaiheessa ja hankkeille esitetty kustannusarvio oli epätarkka. Laululeirit ovat kuitenkin hyvä tapa sitouttaa uusia laulajia toimintaan, joten niiden tukeminen kirkkomusiikkiavustuksista on perusteltua.

20-vuotisjuhlaansa viettävän Kamarikuoro Krysostomoksen korkeatasoinen, ortodoksisella profiililla

toteutettu toiminta tekee ortodoksisista kirkkomusiikkia ja ortodoksisuutta tutuksi uusille yleisöille ja se ansaitsee näin kirkon tuen. Suuri osa kuoron menoista koostuu kuitenkin matka- ja majoituskuluista, jotka eivät kuulu hakukuulutuksen mukaisiin avustettaviin kohteisiin.

Naiskuoro Vocaliisojen ohjelmistossa ortodoksisella musiikilla on ollut keskeinen rooli. Tänä vuonna kuoro työskentelee Jarmo Lehdon diskanttikuorolle säveltämän panihidan parissa. Diskanttikuoro-ohjelmiston laajentaminen on tuen arvoinen hanke. Hakemuksessa ei ole kuitenkaan erillistä kustannuslaskelmaa, joten tuki on perusteltua pitää maltillisena.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

-Merkittiin pöytäkirjaan, että Anna-Katriina Salmikangas ja Marko Patronen eivät osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

20

Kirkon keskusrahaston apurahat

Kirkollishallitus on varannut **kirkon keskusrahastosta 20 000** euroa jaettavaksi apurahoina teologisiin jatko-opintoihin, ensisijaisesti opintojen loppuvaiheessa oleville opiskelijoille.

Määräaikaan 12.3.2023 mennessä tuli neljä hakemusta kirkon keskusrahastoon.

1. **Fr Evangelos Thiani**, hakee 10 000 euron avustusta saattaakseen päätökseen väitöskirjansa, joka käsittelee diakoniatyön toteutumista Keniassa. Hän tarvitsee rahoitusta 2–3 kuukauden työskentelylle Itä-Suomen yliopistossa. Suositelijana professori Pekka Metso, YTT Minna Rasku, professori Timo Kallinen. **Liitteet 20 a-b.**
2. **TM, Sami Fyrqvist** hakee 20 000 euroa Suomen ortodoksisen kirkon papiston pappeuskuvan tutkimiseen väitöskirjatyönä. Suositelijana on professori Pekka Metso. **Liitteet 20 c-f.**
3. **TM, pastori Marko Mäkinen** hakee 20 000 euroa patristiikan alaan sijoittuvaan reliikkiteologiaa käsittelevään väitöskirjatyöhön, suositelijana professori Serafim Seppälä
4. **Jenni-Tuuli Hakkarainen**, hakee 20 000 euroa väitöskirjansa tekoon, jonka työnimi on ”Vaeltajan lauluja (1951) - kokoelman kehityksestä aikansa suomalaisen ortodoksisen hengellisyyden kuvaajana.” Suositelijoina on professori Maria Takala-Roszczenko, emeritusprofessori Erkki Tuppurainen, dosentti Tapio Innanen ja FT Katariina Husso. **Liitteet 20 g-i.**

Kukaan hakijoista ei ole saanut keskusrahastolta apurahaa vuosina 2020–2022.

Päätösesitys:

Fr Evangelos Thiani	10 000 euroa
Jenni-Tuuli Hakkarainen	10 000 euroa

Apurahat maksetaan vuonna 2023.

Perustelut:

Isä Evangelos Thianin väitöstyö ”Orthodox Philanthropic Diakonia in Kenya” tarvitsee esitarkastajan kommenttien mukaan vain lyhyen työskentelyajan Itä-Suomen yliopistossa. Filantropia ry on tukenut isä Evangeloksen opintoja, jonka opinnäytteessä sivutaan myös Filantropian auttamistyötä Keniassa.

Jenni -Tuuli Hakkaraisen jatko-opinnot ovat edenneet hyvin ja hän on motivoitunut työskentelijä. Hän on aloittanut jatko-opinnot vuonna 2016. Hän on pitänyt omasta aiheestaan esitelmää kansainvälisissä seminaareissa ja saanut julkaistua yhteisartikkelin toisen tutkijan kanssa kansainvälisessä arvostetussa julkaisussa. Ohjaaja pitää (10–12 kk) suunnitelmaa väitösmonografian saattamiseksi esitarkastukseen realistisena. Hakkaraisen väitöstyö on pidemmällä kuin Sami Fyrqvistin, jonka ensimmäinen artikkeli neljästä arvioidaan valmistuvan syksyllä 2023.

Pastori Marko Mäkinen peruutti apurahahakemuksen 13.3.2023.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely**21****Johannes Mureen rahaston apuraha**

Johannes Mureen rahastosta on jaossa 7 000 euroa lahjakkaille kirkon toimeen opiskeleville tai Suomen Asutismuseon toimintaan ja asutustoimintaa koskevaan tutkimukseen. Määräaikaan 12.3.2023 mennessä tuli viisi hakemusta.

Määräaikaan saapuneet hakemukset:

1. **Asutismuseosäätiö** hakee 2 000 euron apurahaa Suomen Asutismuseotoiminnan turvaamiseksi ja kehittämiseksi vastaamaan tämän päivän tarpeita. **Liite 21a.**
2. **Teologian ylioppilas, Minna Bovellan-Järvinen** hakee 1 200 euron apurahaa lähinnä matkakustannuksiin. Kirkkomusiikin opinnoista puuttuu pro-gradu tutkielma. Suosittelijana on professori Maria Takala-Roszczenko.
3. **Pia Koivurova**, hakee 7 000 euroa kirkkomusiikin opintojen suorittamiseen.
4. **Tommi Paju**, opiskelee teologilinjalla ja hakee 1 000 euron avustusta kannettavaan tietokoneeseen. Suosittelijana on professori Serafim Seppälä. **Liite 21b.**
5. **TK, Antti Partainen**, hakee 1 000 euron apurahaa elinkustannuksiin. Suosittelijana on isä Mikko Sidoroff.

Esitys:

Asutismuseosäätiö	2 000 euroa
Minna Bovellan-Järvinen	1 200 euroa
Pia Koivurova	1 000 euroa
Tommi Paju	1 000 euroa
Antti Partainen	<u>1 000 euroa</u>
	6 200 euroa

Apurahat maksetaan vuonna 2023.

Perustelut:

Kaikki hakijat täyttävät hakuehdot. Lapinlahdella toimiva Asutusmuseo on opintorahaston perustaneen Mureen sisarusten kodin rakennuksista ja esineistöstä koottu perinнемuseo.

Kaikilla tukea hakeneilla opiskelijoilla on lapsia huollettavana. Hakijoista Minna Bovellan-Järvinen matkustaa Lieksa-Joensuu väliä noin 2–3 kertaa viikossa ja tarvitsee tukea matkakustannuksiin. Antti Partiaisen opinnot ovat sujuneet hyvää vauhtia, opintopisteitä on kertynyt jo hyvin ja opintojen keskiarvo on 3,85 (asteikolla 1–5). Professori Seppälän kertoi lausunnossaan Tommi Pajun olevan opiskelijoiden kärkeä. Pia Koivurovalla ei ole suosittelijaa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely**22****Palvelukeskuksen kirkkopalveluiden koordinaattorin valinta****Taustaa:**

Palvelukeskuksen pitkäaikainen kirkkopalveluiden koordinaattori on jäämässä eläkkeelle 1.7.2023. Hänen tilalleen haetaan uutta henkilöä.

Esitys:

Palvelukeskuksen kirkkopalveluiden koordinaattorin toimeen valitaan teologian maisteri, kasvatustieteen maisteri Antti Räsänen ja varalle valitaan teologian maisteri, filosofian maisteri Kaarina Lyhykäinen.

Perustelut:

Antti Räsänen on työskennellyt ja hankkinut kokemusta useista erilaisista tehtävistä niin kirkon sisällä kuin sen ulkopuolellakin. Tämä kokemus tukee hyvin nyt täytettävän tehtävän hoitoa. Räsänen on työskennellyt seurakuntatyössä kanttorina sekä lapsi- ja nuorisotyöntekijänä. Koululaitoksessa hän on toiminut luokanopettajana, erityisopettajana ja hän on opettanut myös ortodoksista uskontoa. Räsänen on toiminut myös vara- ja apulaisrehtorin tehtävissä ja tällä hetkellä hän työskentelee erityisopetuksen lehtorina. Hän on myös hoitanut kirkkomme järjestökoordinaattorin määräaikaisesta tehtävästä, jossa hän on päässyt tutustumaan paremmin kirkkomme järjestökenttään. Hänen teologian maisterin ja kasvatustieteen maisterin koulutuksensa edesauttaa hyvin suoriutumaan kirkkopalveluiden koordinaattorin vaativasta asiantuntijatehtävästä. Näiden lisäksi Räsänen on kouluttanut itsenään myös hallinnon tehtäviin ja osallistunut kursseihin, jotka tukevat tehtävän menestyksekkästä hoitoa. Hän antoi haastattelun aikana miellyttävän ja asiantuntevan kuvan itsestään.

Kaarina Lyhykäisellä on pitkä kokemus kirkon kasvatustyössä työskentelystä Helsingin seurakunnassa. Tällä hetkellä hän työskentelee ortodoksisen kirkon palvelukeskuksessa ortodoksisto-sivuston koordinaattorina. Hän tehnyt myös sivutoimisia opetustehtäviä ja hänellä on tehtävään soveltuvat teologian maisterin ja filosofian maisterin tutkinnot. Hän antoi haastattelun aikana miellyttävän ja asiantuntevan kuvan itsestään.

Molempien hakijoiden arvioidaan suoriutuvan hyvin vaativasta kirkkopalveluiden koordinaattorin asiantuntia tehtävästä, asetan kuitenkin Antti Räsäsen etusijalle hänen monipuolisen työkokemuksensa ja hallinnon alan koulutuksen ja kokemuksensa vuoksi.

Liitteet:

Liite 22a Kirkkopalveluiden koordinaattorin hakuilmoitus

Liite 22b, Hakijaluettelo

Liite 22c, Hakijavertailu, *Liite on salassa pidettävä laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta §24, kohta 29*

Liite 22d, Hakemus ja CV Antti Räsänen, *Liite on osittain salassa pidettävä, laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta §24, kohdat 29 ja 32*

Liite 22e, Hakemus ja CV Kaarina Lyhykäinen, *Liite on osittain salassa pidettävä, laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta §24, kohdat 29 ja 32*

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely**23****Kirkolliskokouksen päätös ukrainankielisen työn tukemisesta****Taustaa:**

Vuoden 2022 kirkolliskokous päätti talousvaliokunnan mietinnön ja kirkollishallituksen esityksen pohjalta varata määrärahan ukrainankielisen papin palkkaamiseksi. Lisäksi talousvaliokunnan mietinnössä todetaan, että taloudellinen resurssi sellaisenaan ei kuitenkaan ole riittävä. Sivistysvaliokunnan esittämien tavoitteiden toteuttamiseksi talousvaliokunta esittää 20 000 euron määrärahan lisäystä ukrainankieliseen työhön. Kirkollishallitus päättää lisämäärärahan ohjauksesta ja käytöstä.

Sivistysvaliokunnan lausui talousvaliokunnan pyynnöstä seuraavasti. Keskeisimmät tavoitteet tehtävään ovat kirkollinen opetus sekä opetus suomalaisesta yhteiskunnasta ja kirkon asemasta siinä. Tämä edellyttää palkkavalta henkilöltä ainakin seuraavia asioita: - Ymmärrys siitä mitä sotapakolaiset tarvitsevat ja millaisessa tilanteessa he ovat. Usein he tarvitsevat hengellisen opetuksen lisäksi paljon tukea ja tietoa arjen sujumiseksi. - Riittävä ukrainan, suomen ja venäjän kielten taito sekä ymmärrys ukrainalaisesta identiteetistä.

Sivistysvaliokunnan mielestä ei ole realistista, että pappi voisi täysipainoisesti toimia koko suomen alueella. Tehtävän sopivin sijoituspaikka olisi Pohjois-Suomessa Oulun hiippakunnassa, jossa ei tällä hetkellä ole tehtävään vaadittavaa kielitaitoa. On suunniteltava tarkoin, mikä työntekijän asema on suhteessa muihin hiippakuntiin ja seurakuntiin. Lisäksi on varmistettava, ettei työntekijä jää yksin ja irralliseksi seurakuntien perustyöstä. Jos tällainen henkilö palkataan, kirkon on varattava siihen tarvittavat resurssit.

Esitys:

Kirkollishallitus päättää kohdentaa kirkolliskokouksen myöntämän kahdenkymmentuhannen euron lisämäärärahan seurakuntien ukrainankieliseen työhön. Seurakunnat voivat hakea määrärahaa sellaiseen toimintaan, joka edistää laajasti käsitettynä ukrainalaisten sotapakolaisten kotoutumista Suomalaiseen yhteiskuntaan sekä heidän saattamistaan kirkkomme yhteyteen.

Avustukset on tarkoitettu vuoden 2023 aikana tapahtuvan toiminnan ja hakkeiden tukemiseen. Seurakuntiin lähetetään tarkempi ohjeistus apurahan hakemisesta.

Perustelut:

Venäjän laittomasti Ukrainaa vastaan käynnistämän hyökkäyssodan vuoksi Suomeen on tullut nyt jo noin 42 000 tilapäistä suojelua hakevaa ukrainalaispakolaista. Heistä noin 70 % on ortodokseja. Nyt ensimmäisille näistä pakolaisista on auennut mahdollisuus hakea kotipaikkaoikeutta, kotipaikkaoikeus mahdollistaa myös halukkaiden ukrainalaisten ortodoksien liittämisen kirkkomme jäseniksi.

Ukrainalaisten ortodoksien kotouttaminen ja saattaminen kirkkomme yhteyteen, sekä palvelee kyseisiä ihmisiä, että vahvistaa myös kirkkomme monikulttuurisuutta. Ukrainalaiset ortodoksit, jotka jäävät pysyvästi Suomeen, eivät välttämättä osaa itsenäisesti hakea kotipaikka oikeutta, eivätkä hakeutua kirkkomme jäseniksi. Näitä Suomeen jäämistä suunnittelevia ihmisiä täytyy auttaa pääsemään osaksi suomalaista yhteiskuntaa ja suomalaisen yhteiskunnan osana osaksi Suomen ortodoksista kirkkoa.

Ihmisten kotouttaminen suomalaiseen yhteiskuntaa on vaativa tehtävä. Tätä käytännön työtä ja ukrainalaisten ihmisten kohtaamista tehdään seurakunnissa. Seurakuntamme kamppailevat tällä hetkellä moninaisten taloudellisten ja toiminnallisten haasteiden kanssa ja sen vuoksi ne tarvitseva taloudellista tukea tässä vaativassa ja tärkeässä tehtävässä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

24

Ortodoksisten nuorten liiton lisäavustus

Taustaa:

Ortodoksisten nuorten liitto on toiminut pilottikäyttäjänä uudelle Opetus- ja kulttuuriministeriön hankeavustuksia.fi järjestelmälle. Järjestelmän käyttöönoton alkuvaikeudet aiheuttivat, että ONL:n tukihakemus ei mennyt perille ministeriöön ajoissa ja järjestö jäi ilman avustusta vuonna 2023.

Hakuprosessista on tehty ministeriöön oikaisuvaatimus. Avustuksen puuttuminen aiheuttaa vuonna 2023 liiton tuloihin 17 prosentin notkahduksen. **Liite 24.**

Esitys:

Kirkollishallitus myöntää Ortodoksisten nuorten liitolle 10 000 euron lisäavustuksen kirkon talousarvion puitteissa. Mikäli järjestön oikaisuvaatimuksen käsittely johtaa avustuksen saamiseen, tulee ONL:n palauttaa kirkon myöntämää lisäavustusta samassa suhteessa, kun ministeriö myönsi avustusta.

Perustelut:

Ortodoksisten nuorten liitto on saanut vuosittain ministeriön avustusta noin 50 000 euroa. Avustuksen puuttuminen aiheuttaa liiton toiminnan supistamista, kuten esimerkiksi lastenleirejä tai patriarkan vierailun yhteyteen suunniteltua tapahtumaa ei voida toteuttaa suunnitellussa laajuudessa. Liitteessä 24 on lisää perusteluja.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

25

Lieksan Tiistaiseura ry:n oikaisuvaatimus Joensuun ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston 14.11.2022 tekemästä päätöksestä (52 §)

Vaatimukset:

Lieksan Tiistaiseura ry pyytää, että asia palautetaan Joensuun ortodoksisen seurakunnan valtuustolle, joka pyytää neuvostoa valmistelevaan vaihtoehtolaskelmat. **Liite 25a.**

Vaatimuksen perustelut:

1. Kyseinen päätös ei ole tarkoituksenmukainen, se on tehty virheellisiin tai puutteellisiin tietoihin perustuen. Kiinteistölautakunta ei ole valmistellut asiaa huolella ja perusteellisesti. Seurakuntaneuvosto on tehnyt päätöksen 26.10.2021, 149§ vaihtoehtolaskelmista ja antanut valmistelun kiinteistölautakunnalle.

Viitaten edellä mainittuun 26.10.2021 neuvoston päätökseen: Neuvostolla ei ole ollut 26.10.2022 pidetyssä kokouksessa käytössään vaihtoehtolaskelmia liittyen kohtaan 1. kirkon lämmityksen ja sähkön järjestäminen. Puutteellisten tietojen ja vaihtoehtolaskelmien puuttuessa neuvosto on esittänyt Joensuun seurakunnan valtuustolle kiinteistöistä luopumista.

Vaihtoehtolaskelmat olisivat vaikuttaneet päätöksen tekemiseen, sillä todellisten kustannusten selvittäminen ennen esityksen jättämistä valtuustolle olisi muuttanut päätöksen tekoa ja esityksen sisältöä. Nyt on vaarana, että päätöstä tehdessä ei tiedetty purkukustannusten ja tilaratkaisujen eikä lämmitysmuodon muutoksesta johtuvia kustannuksia.

Seurakunnan kiinteistötyöryhmä ja kiinteistölautakunta on perustellut seurakuntasalista ja virastopappilasta luopumista sillä, että niiden korjauksiin ei seurakunnalla ole varaa, myös mahdollisiin tulevaisuudessa esiintyviin tuleviin sisäilmaongelmiin on perusteluissa viitattu, seurakunta on käyttänyt kahden vuoden aikana lähes 40 000 euroa verotuloja kuntotutkimuksiin, joilla se on saanut haluamansa tulokset, siitä että tiloja ei kannata korjata. (Kustannuslaskelmia ja- vertailua on esitetty oikaisuvaatimuksen sivuilla 5-7).

2. Lieksan seurakuntasalin suojeleu esityksestä lähetetty tieto valtuuston puheenjohtajalle ennen kokousta.
3. Esitys on vastoin Lieksan alueen ortodokseille 11.10.2022 järjestetyn kuulemistilaisuuden loppupäätelmää ja tilaisuudessa olleiden seurakuntalaisten käsitystä tehtävistä toimenpiteistä ja kiinteistöjen säilymisestä. (ote muistiosta on oikaisuvaatimuksen liitteenä)

Seurakunnanneuvosto on antanut oikaisuvaatimuksen johdosta lausuntonsa (**liitteet 25 b-k**). Lieksan Tiistaiseura ry:n vastine lausunnosta on liitteenä **251**. Lieksan tiistaiseuran varapuheenjohtaja on lähettänyt **liitteenä 25m** olevan 6.2.2023 päivätyn kirjeen.

Esitys:

Kirkollishallitus ei tutki oikaisuvaatimusta.

Perustelut:

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) 102 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*). Asianosaisperusteinen valitusoikeus edellyttää *välittömiä* vaikutuksia muutoksenhakijan oikeudellisiin etuihin.

Vaikka yhdistys on käyttänyt seurakunnan luopumispäätöksen kohteena olevia tiloja, yhdistys ei esitetyn selvityksen perusteella jää vaille kokoontumistilaa. Seurakunnanvaltuuston päätöksessä 14.11.2022 on todettu, että seurakuntalaisten toimintaan tarvittavat tilat järjestetään kirkkoon tai Lieksasta vuokrattaviin tiloihin. Puheena olevassa tapauksessa seurakunnan päätöstä ei ole kohdistettu yhdistykseen eikä päätöksellä myöskään ole luotu yhdistykselle velvollisuuksia. Näin ollen on katsottava, että asian laatu ja oikeussuojan tarve huomioon ottaen päätöksen vaikutuksia yhdistyksen etuihin on pidettävä vain välillisinä. Oikeutta hakea muutosta seurakunnanvaltuuston päätökseen ei synny pelkästään päätöksen välillisten vaikutusten perusteella. Myös oikeuskäytännössä (esim. KHO 2021:145 ja KHO 2013:179) ja -kirjallisuudessa on katsottu, etteivät välilliset vaikutukset perusta asianosaisasemaa ja siihen liittyvää oikeutta muutoksenhakuun (Koivuluoma-Paso-Saukko- Tarukannel-Tolvanen, Hallintolainkäyttö, 2020, s. 127).

Asianosaisen asemaa ei yhdistykselle perusta myöskään oikaisuvaatimuksen pääasiallisena perusteena oleva näkemys siitä, ettei päätös ole tarkoituksenmukainen seurakunnan taloudenhoidon näkökulmasta.

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) 102 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen seurakunnan ja luostarin viranomaisen päätöksestä saa lisäksi tehdä sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen tekijänä Joensuun ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätökseen on Lieksan Tiistaiseura ry. Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 3 §:n mukaan kirkossa on jäseninä vain luonnollisia henkilöitä. Yhdistyksellä ei siten ole oikeutta vaatia oikaisua seurakunnan toimielimen päätökseen myöskään seurakunnan jäsenyyden perusteella, vaikka yhdistyksen jäseninä olisi seurakunnan jäseniä. Valitusoikeus on ainoastaan seurakunnan jäsenellä, ei jäsenten muodostamalla yhteisöllä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

26

Joensuun ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston kokouksen 14.11.2022 päätöksen 52 § vahvistaminen

Joensuun ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuusto on kokouksessaan 14.11.2022 pöytäkirjan 52 §:n

kohdalla tehnyt päätöksen, jonka mukaan seurakunta päättää luopua Lieksan seurakuntasalin ja virastopappilan omistuksesta. **Liitteet 26 a-d.**

Seurakunnanvaltuusto on samalla päättänyt investoida Lieksan Elian kirkkoon niin, että kirkko palvelee myös muuta seurakuntatoimintaa. Edelleen seurakunnanvaltuusto on päättänyt vuokrata tarvitsemansa tilat, mikäli niitä ei voi muutoin järjestää.

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) 98 §:n 1 momentin 1-kohdan mukaan seurakunnanvaltuuston tai luostarin johtokunnan päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kiinteän omaisuuden myymistä, vaihtamista, muuta luovuttamista, vuokraamista yli kymmenen vuoden määräajaksi tai panttaamista.

Ort.KL 98 §:n 3 momentin mukaan alistetusta päätöksestä tehty oikaisuvaatimus on ratkaistava alustusasian yhteydessä. Alistettua päätöstä ei saa vahvistaa ennen kuin oikaisuvaatimusaika on päättynyt. Oikaisuvaatimusaika on päättynyt 29.11.2022.

Seurakunnanvaltuuston päätöksestä on Lieksan Tiistaiseura ry tehnyt 28.11.2022 oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen johdosta on tehty päätös asiakohdassa 25.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Joensuun ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 14.11.2022 52 §, jolla se on päättänyt luopua Lieksan seurakuntasalin ja virastopappilan omistuksesta.

Perustelut:

Ort.KL 98 §:n 4 momentin mukaan jollei alistettu päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai ole muuten lainvastainen ja jollei se myöskään ole epätarkoituksenmukainen, se on vahvistettava. Päätökseen voidaan vahvistettaessa tehdä asiasisältöön vaikuttamattomia oikaisuluonteisia korjauksia.

Päätös on seurakunnan keväällä 2022 hyväksymän, voimassa olevan kiinteistöstrategian mukainen. Kyseessä ei myöskään ole OrtKL 116 § 1momentissa tarkoitettu suojeltu rakennus, jonka ylläpitoon tulisi varata määrärahat.

Seurakunnanvaltuuston päätöstä on edellä mainittujen seikkojen nojalla pidettävä sekä laillisena että tarkoituksenmukaisena, minkä vuoksi päätöksen vahvistamiselle ei ole esteitä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

27

Mikko Juneksen oikaisuvaatimus Helsingin ortodoksisen seurakunnan asiakirjapyyntöä koskevasta päätöksestä 2.11.2022

Vaatimukset:

Junes pyytää, että asiakirjapyynnön hylkäämistä koskeva päätös kumotaan, koska päätös perusteluineen on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (21.5.1999/621) vastainen. **Liite 27a.**

Seurakunnanneuvostolta on pyydetty asiassa lausunto 14.2.2023. Seurakunnanneuvosto ei ole antanut asiassa lausuntoa. Kirkkoherran lausunto 1.3.2023 ja Mikko Juneksen vastine ovat **liitteinä 27 b-c**.

Esitys:

Oikaisuvaatimus hyväksytään, ja seurakunnan päätös 2.11.2022 kumotaan. Seurakunta velvoitetaan luovuttamaan asiakirjapyyntönsä kohteena olevat asiakirjat, Helsingin ortodoksisen seurakunnan Toiminnan ja taloudensuunnitelma TTS 2023–2025 sekä Tekemisen suunnitelmat 2023, seurakunnanneuvoston kokouksessa 12.10.2022 hyväksytyssä muodossa oikaisuvaatimuksen tekijälle.

Perustelut:

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain (10.11.2006/985) 94 §:n mukaan kirkon, seurakunnan ja luostarin hallinnossa sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Seurakunta on kieltäytynyt antamasta oikaisuvaatimuksen kohteena olevia liitteitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslaki) 6 §:n 1 momentin kohtaan 6 perustuen, koska ”asioiden käsittely on kesken.”

Kyseistä lainkohtaa ei voi soveltaa arvioitaessa oikaisuvaatimuksen kohteena olevien seurakunnanneuvoston pöytäkirjan 10.11.2022 liitteiden julkiseksi tulemisen ajankohtaa, vaan sovellettava lainkohta on lain 6 §:n 1 momentin kohta 9.

Julkisuuslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 30/1998) yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan lain 6 §:n kohdan 6 soveltamiseen liittyen mm., että ”...Pöytäkirjan liitteitä ei kuitenkaan mainita kohdassa, vaan niiden julkiseksi tulemista on arvioitava erikseen. Siten esimerkiksi sellaista asiaa koskeva liiteasiakirja, josta päättäminen siirretään myöhempään kokoukseen, tulee julkiseksi 9 kohdan mukaan, kun asia on siinä viranomaisessa käsitelty loppuun, jollei salassapitosäännöksistä muuta johdu...”

Käsiällä olevaan tilanteeseen sovellettavaa julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 9-kohtaa koskevan hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan lisäksi mm., että ”... Asian käsittely viranomaisessa voi päättyä myös siten, että viranomaisen asiasta laatima lopullinen asiakirja, kuten *suunnitelma, ehdotus* tai mietintö, valmistuu...”

Kun oikaisuvaatimuksen kohteena olevien Toiminnan ja talouden suunnitelman (TTS) 2023–2025 sekä Tekemisen suunnitelmien 2023 käsittely on päättynyt seurakunnanneuvoston kokouksessa 10.11.2022 tehdyllä päätöksellä, ovat nämä pöytäkirjan liitteenä olevat asiakirjat tulleet julkisiksi julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 9-kohdan nojalla käytännössä samaan aikaan, kun seurakunnanneuvoston kokouksen pöytäkirja on tullut julkiseksi. Todettakoon, että seurakunnanneuvostolle ortodoksisesta kirkosta annetun lain 59 §:n mukaan kuuluvaa valtuuston päätösten täytäntöönpanotehtävää ei ole pidettävä julkisuuslain 6 §:n momentin 9- kohdassa tarkoitettuna asian käsittelynä.

Julkisuuslain periaatteiden mukaisesti asiakirjojen julkisuus on pääsääntö, josta voidaan laissa säädetyin edellytyksin poiketa toisen tai yleisen edun turvaamiseksi. Seurakunnan viranomaisen 2.11.2022 tekemän kielteisen päätöksen perusteluissa on viitattu asioiden käsittelyn keskeneräisyyteen nojautuen asian valmistelemiseksi laaditun pöytäkirjan julkiseksi tulemisen ajankohtaa käsittelevään julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 6- kohtaan. Ko. lainkohtaan liittyvässä hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ko. lainkohdassa pöytäkirjalla tarkoitetaan esim. komiteoiden ja toimikuntien pöytäkirjoja, jotka ovat pikemminkin valmisteluaineistoa kuin varsinaisia pöytäkirjoja.

Seurakunta onkin julkaissut pöytäkirjan internet sivuillaan jättäen huomiotta, että pöytäkirjan liitteiden julkiseksi tulon ajankohta määräytyy em. lain 6 §:n 1 momentin 9 -kohdan perusteella. Tätä tulkintaa vahvistaa myös yleisesti vakiintunut seurakunnallinen ja kunnallinen käytäntö.

Huomioon ottaen lisäksi em. asiakirjoihin sisältyvien mahdollisesti salassa pidettävien tietojen peittämismahdollisuus, ei seurakunnan voida katsoa esittäneen laillisia perusteita olla luovuttamatta asiakirjapyyntöissä mainittuja asiakirjoja oikaisuvaatimuksen tekijälle.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

28

Kirkolliskokousedustajien papiston vaalin vahvistaminen

Kirkolliskokousedustajien vaali on toimitettu papiston osalta 22.3.2023. Vaalitoimitsijat ovat toimittaneet pöytäkirjat ja äänestysliput kirkollishallitukselle vaalin jälkeen ja äänenlaskenta on suoritettu kirkollishallituksessa 29.3.2023. Ääntenlaskennan suorittivat palvelukeskuksen johtaja Jari Rönkkö, palvelukeskuksen lakimies Jouni Heino ja hallintosihteeri Annaleea Kemppainen.

Pöytäkirja ääntenlaskutilaisuudesta 29.3.2023 on **liitteenä 28a**.

Esitys:

Papiston edustajat valitaan seuraavasti. **Liite 28b**.

Helsingin hiippakunnan I vaalialue

Mikael Sundkvist, Teo Merras, Heikki Huttunen ja Kimmo Kallinen.

Helsingin hiippakunnan II vaalialue

Timo Tynkkynen, varaedustaja arvotaan saman äänimäärän saaneiden joukosta (Ion Durac ja Veikko Lisitsin).

Kuopion ja Karjalan hiippakunnan vaalialue

Arkkimandriitta Mikael, Aleksander Roszczenko, Mikko Sidoroff ja Ioannis Lampropoulos.

Oulun hiippakunnan vaalialue

Jaakko Vainio ja Rauno Pietarinen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Helsingin hiippakunnan II vaalialue

Timo Tynkkynen varaedustajaksi valittiin arvonnalla Veikko Lisitsin.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

29

Kirkolliskokousedustajien kanttorien vaalin vahvistaminen

Kirkolliskokousedustajien vaali on toimitettu kanttorien osalta 22.3.2023. Vaalitoimitsijat ovat toimittaneet pöytäkirjat ja äänestysliput kirkollishallitukselle vaalin jälkeen ja äänenlaskenta on suoritettu kirkollishallituksessa 29.3.2023. Ääntenlaskennan suorittivat palvelukeskuksen johtaja Jari Rönkkö, palvelukeskuksen lakimies Jouni Heino ja hallintosihteeri Annaleea Kemppainen.

Esitys:

Kanttorien edustajat valitaan seuraavasti. **Liite 28b.**

Helsingin hiippakunnan vaalialue

Irina Tchervinskij-Matsi

Kuopion ja Karjalan hiippakunnan vaalialue

Sofia Laukkanen. Varaedustaja arvotaan saman äänimäärän saaneiden joukosta (Eija Honkaselkä ja Anita Lintu-Routavaara).

Oulun hiippakunnan vaalialue

Kaisa Pahkala.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kuopion ja Karjalan hiippakunnan vaalialue

Sofia Laukkasen varaedustajaksi valittiin arvonnalla Anita Lintu-Routavaara.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

30

Kirkolliskokousedustajien maallikkojen edustajien vaalin vahvistaminen

Kirkolliskokousedustajien vaali on toimitettu maallikkojen osalta 25.3.2023. Vaalitoimitsijat ovat toimittaneet pöytäkirjat ja äänestysliput kirkollishallitukselle vaalin jälkeen ja äänenlaskenta on suoritettu kirkollishallituksessa 29.3.2023. Ääntenlaskennan suorittivat palvelukeskuksen johtaja Jari Rönkkö, palvelukeskuksen lakimies Jouni Heino ja hallintosihteeri Annaleea Kemppainen.

Esitys:

Maallikkojen edustajat valitaan seuraavasti. **Liite 28b.**

Helsingin hiippakunnan I vaalialue

Elina Palola, Ritva Bly, Jefim Brodtkin, Ulla Saarinen, Ludmila Niemi ja Anja Lindström
Seitsemäs edustaja ja varaedustaja arvotaan saman äänimäärän saaneiden joukosta (Maura Ihatsu ja Kim Kilpinen).

Helsingin hiippakunnan II vaalialue

Dmytro Lang ja Raija Kivimäki

Kuopion ja Karjalan hiippakunnan I vaalialue

Jari Hynninen, Jussi Kauhanen ja Anna-Katriina Salmikangas

Kuopion ja Karjalan hiippakunnan II vaalialue

Timo Nykänen, Matti Tolvanen ja Pirjo Halonen.

Oulun hiippakunnan vaalialue

Tanja Leskinen ja Matti Tikkinen. Kolmas edustaja arvotaan saman äänimäärän saaneiden joukosta (Kaisa Vuolukka ja Pekka Jylänki).

Päätös:

Esityksen mukaan.

Helsingin hiippakunnan I vaalialue

Seitsemänneksi edustajaksi valittiin arvonnalla Kim Kilpinen.

Oulun hiippakunnan vaalialue

Kolmanneksi edustajaksi valittiin arvonnalla Kaisa Vuolukka.

Tiedoksi**31****a) Lintulan luostarin tilinpäätös v. 2022, liitteet 31 a-b.****Esitys:**

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Pöytäkirjan tarkastajat**32****Esitys:**

Pöytäkirjan tarkastavat metropoliitta Elia ja nunna Elisabet.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Leo
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Pöytäkirjan tarkastajat

metropoliitta Elia

nunna Elisabet

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jouni Heino

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 30.3.2023 pöytäkirja on tarkastettu 11.4.2023 ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon internetsivuille 12.4.2023 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.

